

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowski
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

ENDOMETRIOZĖS SĄSAJA SU METABOLINIU SINDROMU

Autorius. Gabrielė RUŠKULTĖ, V kursas.

Vadovas. Asist. dr. Diana BUŽINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti literatūrą, kurioje analizuojama endometriozei sąsaja su metaboliniu sindromu.

Darbo metodika. Literatūros apžvalga – literatūros šaltinių paieška buvo atlikta PubMed, MEDLINE, Google Scholar duomenų bazėse. Į apžvalgą įtraukti straipsniai publikuoti anglų kalba.

Rezultatai. Nagrinėtuose moksliniuose šaltiniuose teigiama, kad tarp endometriozei ir metabolinio sindromo yra abipusis, vienas kitą sustiprinantis, ryšys. Šias ligas sieja bendri patofiziologiniai bruožai, tokie kaip atsparumas insulinui, lėtinis uždegimas, hormonų, ypač estrogenų, pusiausvyros sutrikimai. Atsparumas insulinui, būdingas metaboliniam sindromui, sukelia hiperinsulinemiją, kuri savo ruožtu skatina lėtinį uždegimą ir hormonų reguliacijos sutrikimus, dar labiau sustiprinančius endometriozei. Metabolinio sindromo metu pasireiškiantis visceralinis nutukimas didina aromatazės aktyvumą, todėl padidėja estrogenų kiekis, skatinantis ektozinio endometriumo audinio proliferaciją. Tuo tarpu endometriozei prisideda prie metabolinio sindromo išsivystymo rizikos dėl nuolatinio sisteminio uždegimo, pasireiškiančio padidėjusiu prouždegiminių citokinų, tokių kaip TNF- α , IL-6 ir IL-1 β , kiekiu, kuris skatina atsparumą insulinui ir lipidų apykaitos sutrikimus. Endometriozei būdingi hormonų pusiausvyros sutrikimai, įskaitant per didelį estrogenų aktyvumą ir atsparumą progesteronui, sutrikdo gliukozės homeostazę ir adipocitų funkciją, o tai dar labiau prisideda prie medžiagų apykaitos sutrikimų.

Išvados. Sudėtinga endometriozei ir metabolinio sindromo sąveika įrodo, jog pacienčių priežiūrai būtinas individualizuotas ir daugiadisciplininis požiūris. Norint veiksmingai suvaldyti abi ligas, svarbu spręsti atsparumo insulinui, uždegimo ir hormonų disbalanso problemas. Ankstyvas abiejų būklių atpažinimas ir tikslingos intervencijos yra labai svarbios siekiant pagerinti ilgalaikius sveikatos rezultatus.

Raktažodžiai. Endometriozei, metabolinis sindromas, lėtinis uždegimas, hormonų disbalansas, atsparumas insulinui.